

Okruhy k SZK pro bc. studium Uč. pro MŠ k 10.3.16

Vytvořili: Kyrková, Harazinová, Urbánek, Hubertová

Zhlédli a připomínkovali: doc. Kasper, doc. Jedlička

1	<p>Uved'te principy sociocentrického, pedocentrického a osobnostně orientovaného modelu předškolní výchovy v historické perspektivě i v aktuálních přístupech. Vymezte základní znaky osobnostně orientovaného působení. Charakterizujte „obrat k dítěti“ v pojetí Z. Heluse.</p> <p>Uved'te determinanty tělesného, psychického a sociálního vývoje dítěte. Představte vývojovou teorii E. H. Eriksona. Soustřeďte se na determinanty socializace a učení dítěte v mateřské škole.</p>
2	<p>Charakterizujte proměny přístupu k dítěti a dětství. Zhodnoťte význam předškolní výchovy a vzdělávání v historickém pohledu a současné reflexi. Inspirujte se myšlenkami významných pedagogických osobností (např. J. A. Komenský, F. Fröbel, J. V. Svoboda, M. Montessori, I. Jarníková, J. Dewey, Z. Helus).</p> <p>Charakterizujte senzomotorické učení a metody a formy rozvíjení senzomotorických dovedností dětí v mateřské škole. Zhodnoťte význam mateřské školy v procesu utváření lateralit v předškolním věku.</p>
3	<p>Vymezte aktuální pojetí a cíle předškolního vzdělávání a způsoby jejich projektování, naplňování a evaluace. Soustřeďte se na vztah cílů a klíčových kompetencí ve výchovně-vzdělávacím procesu v mateřské škole.</p> <p>Vysvětlete souvislosti emočních a konativních složek osobnosti dítěte a jejich význam při dosahování výchovně-vzdělávacích cílů v mateřské škole. Vysvětlete význam intrinsické a extrinsické motivace. Popište způsoby práce s dítětem podle jeho temperamentového založení.</p>
4	<p>Objasněte principy pedagogické komunikace v mateřské škole. Uved'te komunikační vztahy ve výchovně vzdělávacím procesu v mateřské škole. Reflektujte proměny vztahu mateřská škola a rodina po roce 1989.</p> <p>Uved'te stádia řečového vývoje dítěte a popište vztah vývoje řeči a myšlení dítěte. Zhodnoťte možnosti rodiny a mateřské školy při rozvíjení řeči, dalších komunikačních kompetencí a rané gramotnosti dítěte předškolního věku.</p>
5	<p>Uved'te formy hodnocení dítěte v mateřské škole. Zhodnoťte význam hodnocení pro vývoj sebepojetí dítěte a porovnejte různé přístupy k hodnocení ve vývoji dítěte.</p> <p>Charakterizujte vývojové stadium dětství a jeho specifika – biologická, sociální a psychická. Uved'te základní vývojové přístupy k jednotlivým oblastem vývoje (využijte poznatků ze studia děl J. Piageta, L. Kohlberga, E. H. Eriksona a dalších autorů).</p>

6	<p>Vymezte vztah autority a svobody ve výchově a vzdělávání. Srovnajte historický kontext a soudobé pojetí. Charakterizujte pojetí kázně v předškolní výchově a vzdělávání. Uveďte metody mravní výchovy dítěte v předškolním věku a možnosti rodiny a mateřské školy v procesu rozvíjení morální stránky osobnosti dítěte.</p> <p>Zhodnoťte možnosti rozpoznání poruch chování u dětí předškolního věku. Charakterizujte příčiny agresivního chování dítěte a navrhněte způsoby řešení. Uveďte školská poradenská a preventivně výchovná zařízení poskytující rodičům a pedagogickým pracovníkům v případě poruch chování poradenskou pomoc.</p>	
7	<p>Uveďte právní aspekty rodinné i institucionalizované předškolní výchovy a vzdělávání. Charakterizujte specifika učitelké profese, profesní přípravy a pracovní náplň učitelky mateřské školy u nás a v zahraničí.</p> <p>Analyzujte poruchy socializace u dítěte předškolního věku. Vymezte pojmy deprivace, subdeprivace, CAN. Popište možnosti a povinnosti mateřské školy při detekci těchto jevů a způsoby práce s takto ohroženým dítětem.</p>	
8	<p>Představte principy projektování, evaluace a autoevaluace pedagogické práce v mateřské škole. Zaměřte se na metody a organizační formy výchovně-vzdělávacích činností v mateřské škole.</p> <p>Uveďte psychologický význam a funkce hry v životě dítěte. Popište vývojové etapy dětské hry. Zhodnoťte význam a přínos volné hry pro dítě a skupinu dětí předškolního věku.</p>	
9	<p>Porovnejte pozici a význam mateřské školy jako součásti vzdělávacího systému v České republice a ve dvou vybraných státech Evropy. Zhodnoťte přínosy a rizika dobrovolné a povinné institucionalizované předškolní výchovy a vzdělávání.</p> <p>Charakterizujte specifika procesu učení u dítěte předškolního věku. Porovnejte vybrané přístupy k možnostem podpory učení dítěte (využijte poznatků ze studia děl J. Piageta- B. Inhelderové, L. S. Vygotského, J. S. Brunera).</p>	
10	<p>Vymezte podstatu a výchovně-vzdělávací principy alternativních koncepcí předškolního vzdělávání a jednu z nich podrobněji charakterizujte. Porovnejte alternativy s konceptem společného vzdělávání.</p> <p>Charakterizujte význam spolupráce rodiny a mateřské školy v procesu socializace dítěte předškolního věku. Zhodnoťte význam učitelky a dětského kolektivu v mateřské škole z hlediska výchovy dítěte a z hlediska rozvíjení jeho sociálních a personálních kompetencí.</p>	

11	<p>Uveďte specifika výchovně-vzdělávacích obsahů v mateřské škole. Popište rozdíly vybraných vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání z hlediska obsahu, metod a evaluace dosahování cílů (Rok v mateřské škole, Kurikulum podpory zdraví v MŠ, Začít spolu aj.).</p> <p>Charakterizujte profesi učitelky mateřské školy jako pomáhající profesi a objasněte problematiku zátěže, rizik, stresu, adaptačních mechanismů organismu a prevence syndromu vyhoření.</p>	
12	<p>Zhodnoťte možnosti a meze pedagogické diagnostiky v práci učitelky mateřské školy. Uveďte možnosti spolupráce mateřské školy se sítí poradenských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, aj.).</p> <p>Popište stádia vývoje dětské kresby. Uveďte zásady orientačního psychodiagnostického a socioterapeutického využití dětského kresebného vyjádření.</p>	
13	<p>Charakterizujte vývoj institucí předškolního vzdělávání se zaměřením na aktuální problémy a trendy v předškolním vzdělávání (dobrovolné – povinné; státní, církevní a soukromé mateřské školy, dětské skupiny atd.) v českém i mezinárodním kontextu.</p> <p>Vysvětlete proces vývoje a rozvíjení kognitivních procesů dětí předškolního věku. Zhodnoťte význam mateřské školy v procesu kognitivního vývoje dítěte s ohledem na individuální specifika.</p>	
14	<p>Uveďte způsoby vnitřní diferenciaci v MŠ, popište přednosti a rizika zařazování dětí do věkově homogenních a heterogenních tříd. Zhodnoťte způsob adaptace dětí na mateřskou školu v homogenní a heterogenní třídě.</p> <p>Specifikujte kritéria školní zralosti a připravenosti a popište způsoby práce mateřské školy s dětmi před nástupem do základní školy, případně s dětmi s odkladem povinné školní docházky. Vysvětlete rizika udělení dodatečného odkladu povinné školní docházky. Posuďte význam přípravné třídy jako kompenzační vzdělávací instituce.</p>	
15	<p>Uveďte hlavní principy integračního a inkluzivního přístupu při společném vzdělávání. Představte způsoby individualizované pedagogické činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole (využijte znalosti věcného obsahu vyhlášky č. 73/2005 Sb., v platném znění.)</p> <p>Charakterizujte význam mateřské školy při rozvíjení oblastí psychiky dítěte zásadních pro utváření jeho počáteční gramotnosti. Zhodnoťte možnosti i rizika rané diagnostiky případných projevů specifických poruch učení v předškolním věku.</p>	